

Archeo-rapport 40
Het archeologische vooronderzoek op Klein Einderveld
te Eksel

Kessel-Lo, 2010
Studiebureau Archeologie bvba

Archeo-rapport 40
Het archeologische vooronderzoek op Klein Einderveld
te Eksel

Colofon

Archeo-rapport 40 Het archeologische vooronderzoek op Klein Einderveld te Eksel
--

Opdrachtgever:	Gemeente Hechtel-Eksel
Projectleiding:	Maarten Smeets
Uitvoering veldwerk:	Vanessa Vander Ginst Marijke Hermans
Auteur:	Vanessa Vander Ginst
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (behalve figuren 1 t.e.m. 3)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2010, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve gegevens

Naam site:	Klein Einderveld
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Hechtel-Eksel
Deelgemeente:	Eksel
Adres:	Kapelstraat, Nieuwstraat
Kadastrale gegevens:	Afdeling 2, Sectie c, percelen 184c, 184d, 184e, 185a, 185b, 186d, 197a2, 197z, 198b, 198c, 200, 201g, 201h, 201k, 201l, 201m en 201n
Projectcode:	2010-266
Opdrachtgever:	Gemeente Hechtel-Eksel, Don Boscostraat 5, 3940 Hechtel-Eksel
Vergunningsnummer:	2010-266
Naam aanvrager:	Vanessa Vander Ginst
Aanvraagdatum:	26 juli 2010

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1: Inleiding en situering	p. 2
Hoofdstuk 2: Werkmethode	p. 5
Hoofdstuk 3: Beschrijving van de sporen	p. 6
Hoofdstuk 4: Besluit	p. 8
Bijlagen	p. 9
Bijlage 1: Sporeninventaris	p. 10
Bijlage 2: Fotoinventaris	p. 11
Bijlage 3: Profieltekeningen	p. 14
Bijlage 4: Opgravingsplannen	p. 16

Hoofdstuk 1 Inleiding en situering

Naar aanleiding van een verkaveling op een terrein van ca. 2 ha werd door Ruimte en Erfgoed een archeologisch vooronderzoek opgelegd in de vorm van proefsleuven. Het terrein, Klein Einderveld, is gelegen tussen de Nieuwstraat, de Hoekstraat en de Kapelstraat. Het ligt ten zuiden van de eigenlijke dorpskern van Eksel en was tot voor kort in gebruik als landbouwgrond.

Het onderzoek werd door de gemeente Hechtel-Eksel toevertrouwd aan Studiebureau Archeologie bvba en werd uitgevoerd op 17 en 18 augustus 2010.

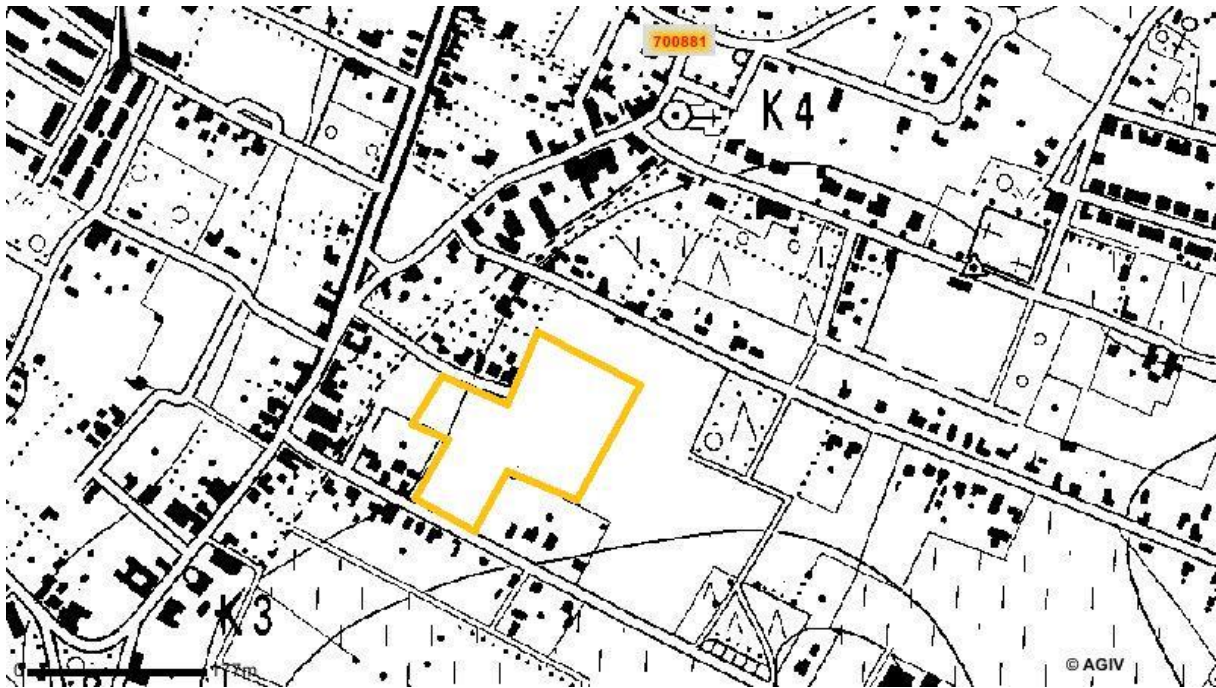

Fig. 1: Uittreksel uit de CAI met aanduiding van het projectgebied

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) bevat in de omgeving van het projectgebied geen gekende archeologische sites (fig. 1). De enige redelijk nabij gelegen vindplaats is CAI 700881, een 18de eeuwse muntschat die ten noorden van de kerk aangetroffen werd.

De Ferrariskaart (1771-1778) toont dat het projectgebied in de 18de eeuw buiten de dorpskern viel en ingenomen werd door open akkerland (fig. 2). Gezien de schaarse herkenningspunten is het evenwel niet mogelijk om de locatie van het projectgebied exact op de Ferrariskaart te projecteren.

De bodemkaart (fig. 3) vermeldt voor het onderzochte terrein een droge lemig zandbodem met weinig duidelijke ijzer en/of humus B horizont (Sbf) en in mindere mate een matig droge lemig zandbodem met weinig duidelijke ijzer en/of humus B horizont (Scf) met als substraat t (terrassen op geringe of matige diepte). In de aangelegde profielen aan het begin van elke werkput, bleek deze bodemopbouw inderdaad aanwezig te zijn (fig.4).

Ongeveer in het midden van terrein en evenwijdig aan de Nieuwstraat was een vrij brede, zeer ondiepe depressie waarneembaar.

Fig. 2: De Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied

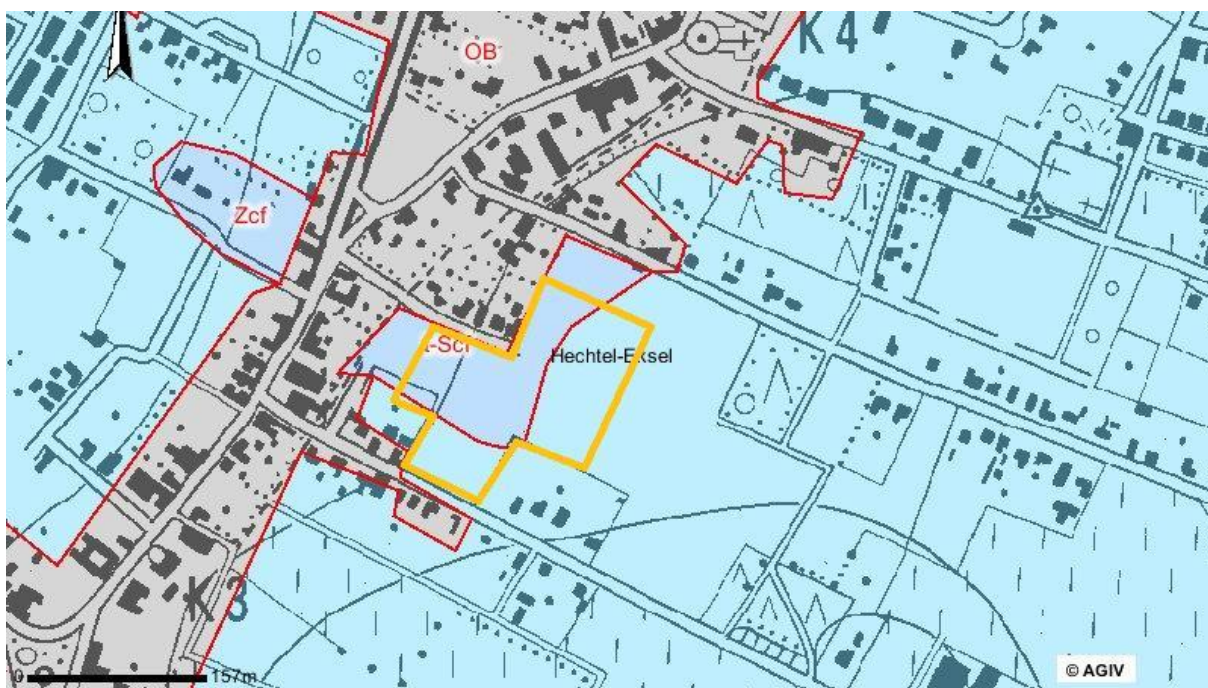

Fig. 3: De bodemkaart met aanduiding van het projectgebied

Fig. 4: Profiel 6 met bovenaan de teelaarde, in het midden de B-horizont en onderaan de C-horizont.

In totaal werden 8 sleuven loodrecht op de Nieuwstraat aangelegd (bijlage 4). De tussenafstand tussen de sleuven bedroeg minder dan 15 m. Aan het begin van de sleuven werd een profielput aangelegd om de bodemopbouw te registreren (fig. 5).

De leesbaarheid van de sporen in de aangelegde sleuven was zeer goed. Waar toch nodig werd het vlak bijkomend opgeschaafd met de schop.

De sleuven en de aanwezige sporen werden topografisch ingemeten.

Hoofdstuk 3 Beschrijving van de sporen

In totaal werden 18 sporen geregistreerd in 6 sleuven. Hiervan werden er 3 gecoupeerd. Geen van de 18 sporen leverde vondsten op. Van de 18 sporen bleken er 7 recente grachtjes te zijn (sporen 1, 6, 8, 10, 12, 13 en 15), 3 recente puinkuilen (sporen 2, 11 en 16), 4 recente paalkuilen (sporen 3, 4, 5 en 18) en 4 recente kuilen (sporen 7, 9, 14 en 17).

Op het plan werd duidelijk dat enkele grachtjes samen horen, met name de sporen 1 en 6 enerzijds en 10 en 13 anderzijds. De sporen 10 en 13 behoren tot de zwakke depressie die ongeveer in het midden van het projectgebied en evenwijdig aan de Nieuwstraat loopt. Spoor 15 loopt verder over de sleuven 5 t.e.m. 8 en is in feite de sleuf van de nutsleidingen naast de Hoekstraat.

De puinkuilen bevatten naast bakstenen ook stenen en recente tegels.

Van de vier recente paalkuilen werden er twee gecoupeerd. Spoor 3, een rechthoekig spoor met afgeronde hoeken en een donkergrijze vulling, bleek een spits toelopend profiel te hebben met afgeronde bodem (fig. 7). Aangezien dit spoor in een cluster samen met de sporen 4 en 5 aangetroffen werd, kan gedacht worden aan een structuur zoals bijvoorbeeld een houten afdakje (fig. 6). Het alleenstaande spoor 18 had een zeer ondiep, komvormig profiel.

Fig. 6: De sporen 3, 4 en 5 in sleuf 2

Fig. 7: De coupe van spoor 3

Sporen 9 en 17 zijn rechthoekige kuilen met een scherpe aflijning en respectievelijk een grijswit gevlekte, zandige vulling en een bruingrijs gevlekte, zanderige vulling. Spoor 17 heeft een ondiep, komvormig profiel. Sporen 7 en 14 hebben beide een redelijk vage aflijning en een donkergrijze, zandige vulling.

Hoofdstuk 4 Besluit

Conform art. 4 § 2 van het *Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium* van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003) en 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Daarom werd een archeologisch vooronderzoek gevraagd om de archeologische potentie van het terrein in te schatten. Hierbij werd vastgesteld dat er zich geen relevante archeologische sporen in het projectgebied bevinden die verder archeologisch onderzoek verantwoorden.

Het officieel vrijgeven van het terrein gebeurt door Ruimte & Erfgoed.

Ondanks het vrijgeven van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in:

- het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003 en 10 maart 2006 (BS 08.06.1999, 24.03.2003, en 07.06.2006)
 - en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 23 juni 2006
- van toepassing , meer bepaald voor de bepalingen over de meldingsplicht van eventuele toevalsvondsten tijdens het verdere verloop van de werken.

Bijlagen

Bijlage 1 Sporeninventaris

Spoor	Sleuf	Vorm	Interpretatie	Profiel	Kleur	Samenstelling
1	1	langwerpig	gracht		Gr	Z, HK, BK
2	1	rond	puinput		Br-Gr	Z, BK
3	2	rond	recent paalgat	spits toelopen met afgeronde bodem	DGr	Z
4	2	rechthoekig	recent paalgat		DGr	Z
5	2	rechthoekig	recent paalgat		DGr	Z
6	2	langwerpig	gracht		DGr	Z
7	2	rond	recente kuil		DGr	Z
8	2	langwerpig	gracht		Gr	Z
9	3	langwerpig	recente kuil		Gr-Wt	Z
10	3	langwerpig	gracht		DGr	Z
11	3	rechthoekig	puinput		DGr	Z, BS
12	3	langwerpig	gracht		DGr	Z
13	4 en 5	langwerpig	gracht		DBr	Z, RK, BS, HK
14	5	rond	recente kuil		DGr	Z
15	5, 6, 7 en 8	langwerpig	gracht		Gr-Wt	Z
16	5	rechthoekig	puinput		DGr	Z, BS, tegel
17	6	rechthoekig	recente kuil	rechthoekig	BrGr	Z
18	6	rechthoekig	recent paalgat	komvormig	Gr	Z

Afkortingen:

Kleur:

D- donker
L- licht
Br bruin
Zw zwart
Gr grijs

Bijmenging:

BS baksteen
HK houtskool
RK rolkei
Z zand

Bijlage 2 Fotoinventaris

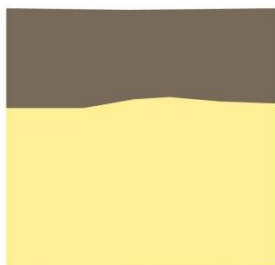
Fotonummer	sleuf	Spoor	Soort opname
2010-266-01			Overzicht terrein
2010-266-02			Overzicht terrein
2010-266-03			Overzicht terrein
2010-266-04			Overzicht terrein
2010-266-05			Overzicht terrein
2010-266-06			Overzicht terrein
2010-266-07			Overzicht terrein
2010-266-08	1		Profiel
2010-266-09	1		Profiel
2010-266-10	1		Profiel
2010-266-11	1		Overzicht
2010-266-12	1		Overzicht
2010-266-13	1	1	Detail
2010-266-14	1	2	Detail
2010-266-15	1	2	Detail
2010-266-16	1		Overzicht
2010-266-17	1		Overzicht
2010-266-18	1		Overzicht
2010-266-19	2		Profiel
2010-266-20	2		Profiel
2010-266-21	2		Profiel
2010-266-22	2	3, 4 en 5	Detail
2010-266-23	2	3, 4 en 5	Detail
2010-266-24	2	3, 4 en 5	Detail
2010-266-25	2	6	Detail
2010-266-26	2	6	Detail
2010-266-27	2	7	Detail
2010-266-28	2	7	Detail
2010-266-29	2	8	Detail
2010-266-30	2	8	Detail
2010-266-31	2		Overzicht
2010-266-32	2		Overzicht
2010-266-33	2		Overzicht
2010-266-34	2		overzicht
2010-266-35	2	3	Coupe
2010-266-36	2	3	Coupe
2010-266-37	2	3	Coupe
2010-266-38			Nummer niet gebruikt

2010-266-39	3		Profiel
2010-266-40	3		Profiel
2010-266-41	3		Profiel
2010-266-42	3		Overzicht
2010-266-43	3		Overzicht
2010-266-44	3		Overzicht
2010-266-45	3	9	Detail
2010-266-46	3	9	Detail
2010-266-47	3	9	Detail
2010-266-48	3	10	Detail
2010-266-49	3	10	Detail
2010-266-50	3	11	Detail
2010-266-51	3	11	Detail
2010-266-52	3	11	Detail
2010-266-53	3	12	Detail
2010-266-54	3	12	Detail
2010-266-55	3	12	Detail
2010-266-56	3		Overzicht
2010-266-57	3		Overzicht
2010-266-58	3		Overzicht
2010-266-59	4		Profiel
2010-266-60	4		Profiel
2010-266-61	4		Overzicht
2010-266-62	4		Overzicht
2010-266-63	4		Overzicht
2010-266-64	4		Overzicht
2010-266-65	4	13	Detail
2010-266-66	4	13	Detail
2010-266-67	4	13	Detail
2010-266-68	4		Overzicht
2010-266-69	4		Overzicht
2010-266-70	4		Overzicht
2010-266-71	4		Overzicht
2010-266-72	5		Profiel
2010-266-73	5		Profiel
2010-266-74	5		Overzicht
2010-266-75	5		Overzicht
2010-266-76	5		Overzicht
2010-266-77	5	14	Detail
2010-266-78	5	14	Detail
2010-266-79	5	15	Detail

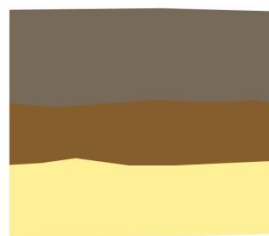
2010-266-80	5	15	Detail
2010-266-81	5		Overzicht
2010-266-82	5		Overzicht
2010-266-83	5		Overzicht
2010-266-84	5		Overzicht
2010-266-85	5		Overzicht
2010-266-86	5		Overzicht
2010-266-87	6		Profiel
2010-266-88	6		Profiel
2010-266-89	6		Overzicht
2010-266-90	6		Overzicht
2010-266-91	6		Overzicht
2010-266-92	6	17	Detail
2010-266-93	6	17	Detail
2010-266-94	6	17	Detail
2010-266-95	6	17	Detail
2010-266-96	6	15	Detail
2010-266-97	6	15	Detail
2010-266-98	6	15	Detail
2010-266-99	6	15	Detail
2010-266-100	6		Overzicht
2010-266-101	6		Overzicht
2010-266-102	6	18	Detail
2010-266-103	6	18	Detail
2010-266-104	6	18	Detail
2010-266-105	7		Profiel
2010-266-106	7		Profiel
2010-266-107	7		Profiel
2010-266-108	7		Overzicht
2010-266-109	7		Overzicht
2010-266-110	7		Overzicht
2010-266-111	7		Overzicht
2010-266-112	8		Profiel
2010-266-113	8		Profiel
2010-266-114	8		Profiel
2010-266-115	8		Overzicht
2010-266-116	8		Overzicht
2010-266-117	8		Overzicht

Bijlage3 Profieltekeningen

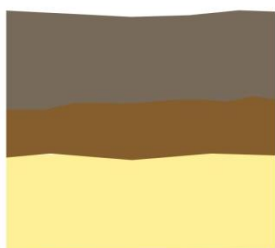
Sleuf 1, Profiel 1

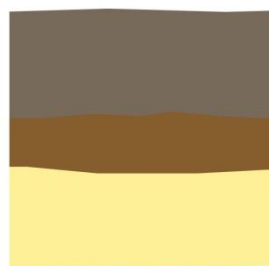
Sleuf 2, Profiel 2

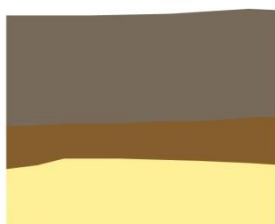
Sleuf 3, Profiel 3

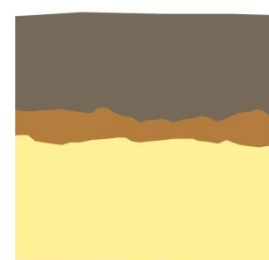
Sleuf 4, Profiel 4

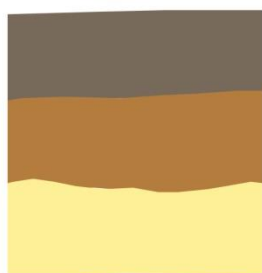
Sleuf 5, Profiel 5

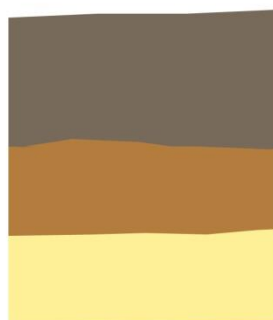
Sleuf 6, Profiel 6

Sleuf 7, Profiel 7

Sleuf 8, Profiel 8

Sleuf 2, Spoor 3

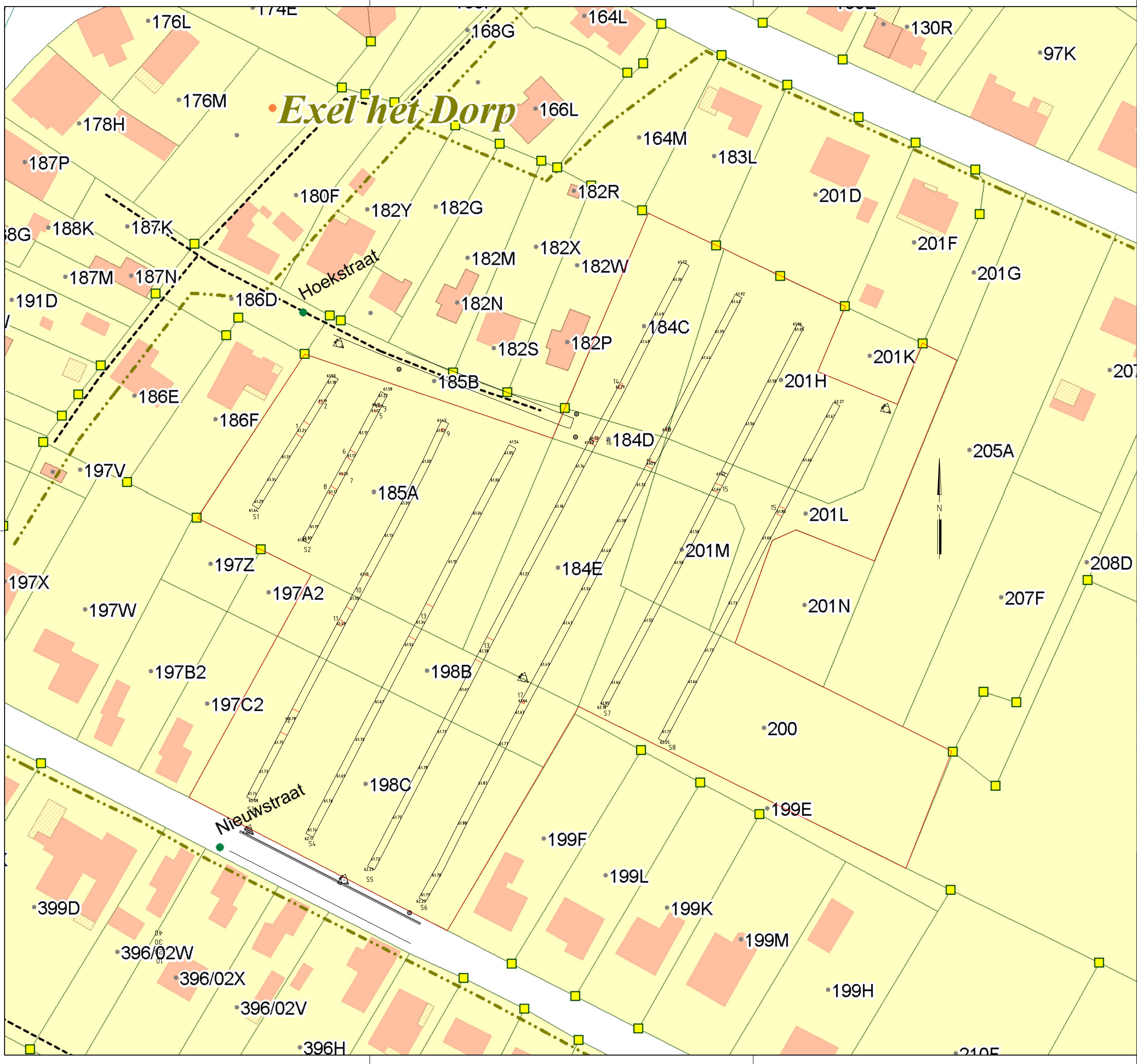

Sleuf 6, Spoor 18

Sleuf 6, Spoor 17

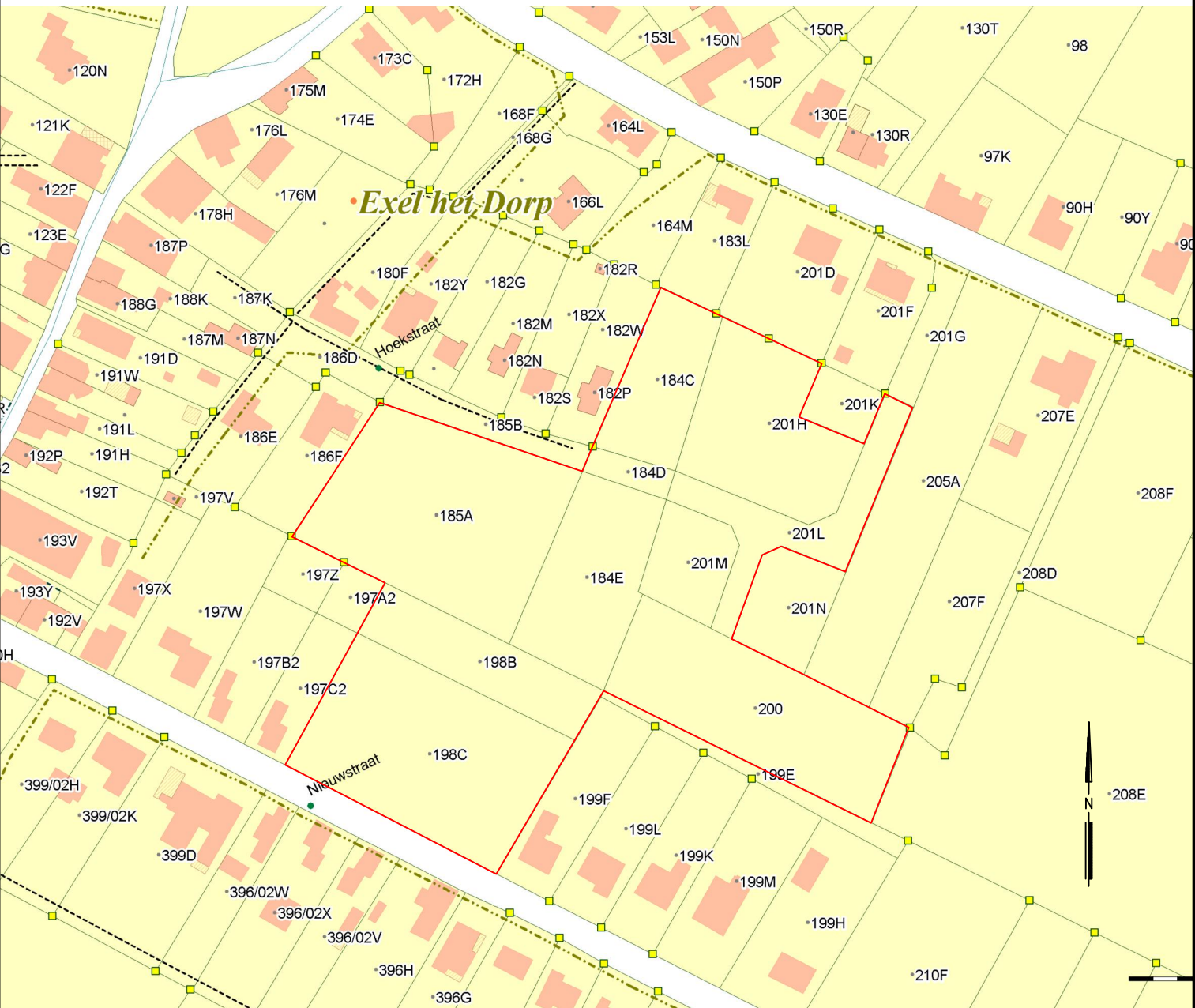
Legende:

- Proefsleuven
- Sporen

eq³4f lpcvgprkluv

10 : X = 221557.31 Y = 204992.60 Z = 60.27
20 : X = 221583.36 Y =204979.03 Z = 62.13
30 : X = 221408.87 Y = 204863.71 Z = 62.34
40 : X = 221558.67 Y = 204845.83 Z = 61.50

Liggingsplan

Het archeologische vooronderzoek op het Klein Einderveld te Eksel	
Opdrachtgever:	Gemeente Hechtel-Eksel
Uitvoering:	Studiebureau Archeologie bvba Vanessa Vander Ginst Marijke Hermans
Topografie:	Raoul Creemers
Datum:	Augustus 2010
Schaal: 1/500	